

Ad 2. Erstatningsansvar

Med det fremsatte lovforslag pålægges de ansatte ved universiteterne samme pligt til at underrette institutionen om opfindelser gjort som led i ansættelsen, som i forvejen er gældende for det øvrige arbejdsmarked - herunder sektorforskningen. Lovforslagets § 10 indebærer, at den ansatte har pligt til at give institutionen de oplysninger, der er nødvendige for, at institutionen med rimelighed kan siges at være i stand til at foretage en vurdering af opfindelsens erhvervsmæssige betydning.

I bemærkningerne til lovforslagets § 10 præciseres, at underretningspligten forudsætter, at den pågældende arbejdstager vidste eller burde vide, at retten til opfindelsen vil kunne patenteres eller registreres som brugsmodel. Vurdering af, hvornår der er tale om en opfindelse omfattet af underretningspligten, forudsættes i praksis at foregå i en løbende dialog mellem den ansatte og dennes institut- eller afdelingsleder.

I tilfældet, som beskrevet af BMP, hvor en ansat uforvarende eller intetanende forsømmer sin underretning over for institutionen, vil der ikke være noget ansvarsgrundlag. Der vil derfor ikke kunne pålægges den ansatte erstatningspligt i sådanne situationer.

Erstatningspligt vil alene kunne komme på tale, hvis den ansatte ved en forsætlig eller uagtsom handling påfører institutionen et økonomisk tab - f.eks. hvis den ansatte bevidst undlader at underrette institutionen om en opfindelse eller egenhændigt overdrager en opfindelse til tredjepart uden institutionens accept og institutionen derved lider et økonomisk tab. Bevisbyrden vil i sådanne tilfælde påhvile institutionen. Det vil altså under ingen omstændigheder - som antaget af BMP - påhvile den ansatte at bevise sin uskyld.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af udvalgets spørgsmål 8.

Ad 3. Vurdering af indberettede opfindelser

Som anført i henvendelsen fra BMP råder de færreste universiteter i dag over det fornødne beredskab til professionelt at vurdere indberettede opfindelser eller til at forestå arbejdet med eventuel patentering og licensformidling. Netop dette er baggrunden for, at det fremsatte lovforslag pålægger både universiteter og sektorforskningsinstitutioner aktivt at tage skridt til etablering af et sådant beredskab.

Intentionen er ikke, at de enkelte universiteter og sektorforskningsinstitutioner internt skal opbygge egne patentkontorer med specialiseret teknisk, juridisk og markeds-mæssig ekspertise. Denne ekspertise vil i stedet skulle rekvireres eksternt gennem samarbejde med private patentbureauer, forskerparker, teknologiske serviceinstitutter, de nye innovationsmiljøer m.fl.

For en nærmere beskrivelse af dette beredskab henvises i øvrigt til besvarelsen af udvalgets spørgsmål 3 og 12.

Spørgsmål 28:

Ministeren bedes kommentere henvendelserne fra Flemming Olsen, Sorø, jf. bilag 27 og 29.

Svar:

I henvendelsen fra lektor Flemming Olsen udtrykkes modvilje over for det fremsatte lovforslag. Som begrundelse anføres især en manglende tillid til, at universiteterne vil evne professionelt at vurdere og markedsføre egne forskeres opfindelser. På baggrund af egne erfaringer giver Flemming Olsen udtryk for, at den fornødne ekspertise alene findes hos den pågældende forsker selv.

Et vigtigt element i lovforslaget er netop, at institutionerne pålægges at tilvejebringe ekspertise til at vurdere de indberettede opfindelser teknisk, juridisk og markeds-mæssigt og til at forestå arbejdet med eventuel patentering i samarbejde med industrielle partnere. Denne ekspertise vil primært skulle rekvireres eksternt gennem et tæt samarbejde med relevante aktører såsom private patentbureauer, forskerparker, innovationsmiljøer, Patentdirektoratet og GTS-institutter. Samtidig er der til brug for dette formål på FL99 afsat en bevilling på 58 mio. kr. over fire år.

Af lovforslagets § 11 følger i øvrigt, at beslutning om overdragelse af en rettighed til institutionen først kan finde sted på baggrund af en drøftelse parterne imellem. Såfremt institutionen efter denne drøftelse skønner, at retten til en given opfindelse bedst kan udnyttes erhvervsmæssigt af den pågældende forsker selv, åbner lovforslaget udtrykkeligt mulighed for dette. Erfaringen viser imidlertid, at langt de færreste forskere har interesse i at forestå et patenteringsforløb på egen hånd. Flemming Olsen er således langt fra repræsentativ for den typiske forsker.

Set med regeringens øjne er det samtidig væsentligt, at der med lovforslaget skabes en klare-